

Kanadensarna missade tåget

Australien har de senaste åren seglat upp som en stor exportör av rapsfrö. Det som produceras där är vårraps med GMO-genetik lik den kanadensiska canolans. Australien har under året tagit över flera stora marknader som traditionellt varit kunder till kanadensisk vårraps, t.ex. Japan och Pakistan.

Järnvägsvagnar fattades

En anledning har varit att kanadensarna helt enkelt inte haft möjlighet att transportera rapsen från de odlade inlandsregionerna till utlastningshamnarna vid Stilla Havet. Orsaken är att tillgången på järnvägsvagnar har varit otillräcklig. Kanadensarna missade bokstavligen tåget. När de stod kvar på perrongen trädde australiensarna in. De har även varit aktiva på EU-marknaden och där stått för en betydande andel av den import som skett. Resultatet av detta är att priset på raps på Winnipegbörsen har legat betydligt lägre under

vintern jämfört med Matif, men kanadensarna har varit ovilliga att sälja till det lägre priset på den inhemska marknaden.

Kanada stör EU-pris

Den kanadensiska exporten blir därför uppskjuten och den stora skörd som blev utfallet 2013 i Kanada kan mycket väl riskera att störa vårt europeiska pris när det är dags för skörd 2014 hos oss. Australien har i stort redan exporterat det som var tillgängligt för denna marknad, vilken kan medföra att rapsen, till skillnad från sojabönorna, kan ha en stigande prisbild under våren. Det kan därför vara all anledning att följa denna marknad noga och om läget blir rätt, sälja delar av sin skörd före sommaren 2014.

Stor sojaskörd i Sydamerika

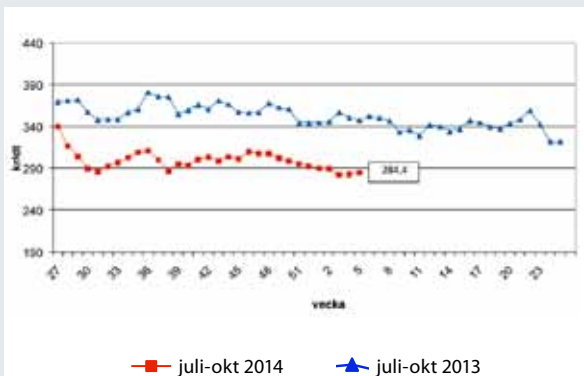
Den rekordstora skörden av sojaböner i Sydamerika trycker priset på framför allt sojaolja. Det leder naturligtvis till prispress på övriga vegetabiliska oljor. Även

sojamjölet förväntas sjunka i pris. Men en ständigt ökande efterfrågan på proteinjöl, tillsammans med logistikkomplexet i Sydamerika, kommer troligen ändå att hålla priset någorlunda stabilt. Den alltmer fördelaktiga prisbilden på den vegetabiliska oljan lockar biodieselindustrin som under året sett sin kalkyl förbättrad. Detta har också mycket riktigt lett till produktionsökningar inom sektorn och Oil World räknar med att den globala ökningen ligger runt 2 miljoner ton på årsbasis.

Protein 75 % av rapspris

Om man tittar på vilka faktorer som för närvarande bygger priset på oljeväxtfröet så utgör marknadsvärdet av proteinet ca 75 procent av priset och oljevärdet ca 25 procent. Det är en historiskt låg nivå för oljedelen. En ökning av priset på mineralolja skulle därför just nu kraftigt slå igenom på fröpriset med stigande pris som följd. En intressant tanke för en oljeväxtodlare! ●

Lantmännens rapspris fritt Karlshamn. Juli-oktober 2014 jämfört med 2013.

Tabell 1. Priser i svenska kronor/ton för soja-, raps- och linprodukter

	Termin	31 januari 2014	Förändring sedan 22 november 2013	31 januari 2013
Sojaböner, USA fritt Rotterdam	januari/februari	3684	1%	3736
Sojamjöl, Hamburg Lastad vid fabrik	februari	3423	-4%	3231
Sojaolja, Holland Lastad vid fabrik	februari/april	6194	-6%	7509
Rapsfrö. Fritt Hamburg	februari/mars	3240	-4%	3963
Rapsmjöl, Hamburg. Lastad vid fabrik	februari	2197	8%	2297
Rapsolja, Holland. Lastad vid fabrik	februari/april	6064	-10%	7660
Linfrö, Kanada Fritt Europa	januari/februari	3945	-13%	4284
Linmjöl Tyskland	januari/februari	3456	-7%	3527
Linolja Rotterdam	januari/februari	7237	-10%	7496

Aktuell dollarkurs 31/1 -14, 6:52; 22/11 -13, 6:63; 31/1 -13, 6:31